

На основу члана 22г став 4. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС”, бр. 25/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 113/17 и 95/18),

Министар финансија доноси

ПРАВИЛНИК

о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу

"Службени гласник РС", број 50 од 12. јула 2019.

1. Предмет уређивања

Члан 1.

Овим правилником се ближе уређује шта се сматра трошковима који су непосредно повезани са истраживањем и развојем које обвезник обавља у Републици Србији (у даљем тексту: Република), као и услови и начин остваривања права на њихово признавање као расхода у пореском билансу у двоструко увећаном износу, у складу са одредбама члана 22г став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Службени гласник РС” , бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 91/15 – аутентично тумачење, 112/15, 113/17 и 95/18 – у даљем тексту: Закон).

2. Трошкови истраживања и развоја

Члан 2.

Трошковима који су непосредно повезани са истраживањем и развојем из члана 1. овог правилника (у даљем тексту: трошкови истраживања и развоја), сматрају се нарочито:

- 1) трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја;
- 2) трошкови материјала који је у непосредној вези са истраживањем и развојем;
- 3) трошкови набавке нематеријалних средстава, као и права на коришћење нематеријалне имовине (заштићених ауторских права, патената и сл.) непосредно везаних за истраживање и развој;
- 4) трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој;
- 5) трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој;

6) трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина (know-how), прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја, осим услуга које су прибављене од повезаних лица;

7) трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине у Републици и иностранству (ауторско и сродна права и патенти);

8) трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова истраживања и развоја;

9) трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја.

Трошкови из става 1. тачка 1) овог члана обухватају:

1) активности спровођења пројекта које подразумевају активности запослених који су непосредно укључени у идентификовање и решавање одговарајућих техничких проблема повезаних са конкретним пројектом (запослени који су ангажовани на пословима развоја новог производног система и/или производа, развоја нових рачунарских кола, формулисања нових хемијских једињења, развоја система за решавање проблема загађења земљишта и животне средине, процењивања карактеристика земљишта, спровођења лабораторијских експеримената, развоја софтверских решења, развоја система за управљање отпадним водама, развоја нових материјала и сл.);

2) активности повезане са директним надзором спровођења пројекта које подразумевају активности повезане са непосредним управљањем и надзором пројекта, као што су: присуствовање састанцима на којима се расправља о техничким аспектима пројекта, предложеним концептима и алтернативама као и могућим решењима и резултатима; директно састајање са запосленима који су укључени у решавање конкретних техничких проблема, планирање пројекта, процена предложених решења у домену дизајна и процеса, управљање процесом развоја, пружање повратних информација вишим нивоима руководства у вези са активностима на конкретном пројекту, и сл.; под овим активностима се не подразумевају активности управљања које нису повезане са непосредним управљањем и надзором пројекта;

3) активности подршке у вези са пројектом које подразумевају све оне активности које директно подржавају запослене који су ангажовани на спровођењу и директном надзору пројекта, као што су: подешавање опреме која се користи у сврхе истраживања; употреба машина у сврху производње прототипских компонената; асистирање инжењерима приликом испробавања нових производних процеса; пружање повратне информације о техничким карактеристикама производа од стране линијског руководиоца производње; пружање концептуалних решења или техничких информација од стране продајног особља; израда извештаја од стране службеника; чишћење након тестирања неког експерименталног процеса, односно одржавање просторија

у којима се спроводе активности истраживања и развоја; контрола квалитета у циљу тестирања новог производа, материјала, процеса, софтвера, и сл; истраживање тржишта од стране запослених у набавци у циљу проналажења канала набавке материјала који ће се користити у новом производном процесу или при производњи новог производа, и сл.

Трошкови из става 1. тачка 2) овог члана обухватају трошкове материјала који је у непосредној вези са истраживањем и развојем које спроводи обвезник, а под којима се подразумевају трошкови различитих типова материјала који се користе ради обављања одређених активности у оквиру реализације истраживачко-развојног пројекта, као што су: компоненте које се користе приликом производње прототипа неког производа; инструменти који се користе у циљу спровођења лабораторијског експеримента; различите врсте хемикалија и других материјала који се користе приликом тестирања новог процеса или производа, и сл.

Трошковима истраживања и развоја из члана 1. овог правилника, не могу се сматрати:

- 1) трошкови продаје, као што су трошкови рекламирања и промовисања новог производа или услуге, који настају као резултат улагања у истраживање и развој;
- 2) административни и други општи режијски трошкови који се не могу довести у непосредну везу са улагањима у истраживање и развој, као што су трошкови зарада виших линија руководства које нису директно укључене у надзор реализације истраживачко-развојног пројекта, као и други општи режијски трошкови који се не могу довести у непосредну везу са улагањима у истраживање и развој;
- 3) трошкови обуке запослених;
- 4) трошкови текућег одржавања сталних средстава која се користе за истраживање и развој, као и текућег одржавања улагања у развој која су призната као нематеријална имовина или било ког другог облика сталних средстава која настају као резултат улагања у фази развоја.

3. Признавање трошкова непосредно повезаних са истраживањем и развојем у двоструко увећаном износу

Члан 3.

Трошкови истраживања и развоја који се, као такви, исказују у билансу успеха, признају се као расход у износима утврђеним у билансу успеха који је сачињен у складу са МРС, МСФИ и МСФИ за МСП, односно у складу са прописима о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у финансијским извештајима обвезника који не примењују МРС, МСФИ и МСФИ за МСП (у даљем тексту: прописи о рачуноводству).

Трошкови истраживања и развоја из става 1. овог члана додатно се признају у пореском периоду у ком су настали, и исказују се у пореском билансу који се подноси за тај порески период.

Трошкови истраживања и развоја који се, у случају набавке некретнине, постројења, опреме и биолошких средстава (у даљем тексту: стална средства), а у складу са прописима о рачуноводству, не исказују као расход, већ се исказују као имовина, признају се као расход у пореском билансу, у пореском периоду у ком су набављени, и то у износу њихове набавне вредности, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације тих средстава, односно њихово обезвређење.

Трошкови истраживања и развоја, у случају сталних средстава узетих у закуп, која се, у складу са прописима о рачуноводству не исказују као расход, већ се исказују као имовина, признају се као расход у пореском билансу, у пореском периоду у ком је стално средство узето у закуп, и то у износу укупне накнаде коју је обвезник дужан да плати у периоду трајања уговора о закупу, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације тих средстава, односно њихово обезвређење.

Накнадна улагања извршена у стална средства која су настала као резултат истраживања и развоја, признају се као расход у пореском билансу у пуном износу у оном пореском периоду у ком су завршена, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације сталних средстава, односно обезвређење сталних средстава у чију су набавну вредност укључена.

Трошкови истраживања и развоја из ст. од 3. до 5. овог члана, признају се сразмерно проценту коришћења набављеног, односно у закуп узетог сталног средства, за сврхе истраживања и развоја.

Процент из става 6. овог члана обвезник опредељује у пореском периоду у ком је набавио, односно узео у закуп стално средство, и дужан је да га примењује у року од десет пореских периода за непокретности, односно у року од пет пореских периода за остала стална средства.

Уколико обвезник у пореском периоду, а пре истека рока из става 7. овог члана, смањи опредељени проценат за више од 20%, дужан је да у том пореском периоду у пореску основицу укључи износ који се утврђује на следећи начин:

$(\text{укупно признат расход} \times \text{H}\%) \times \text{КФ (корективни фактор)} = \text{износ који се укључује у пореску основицу}$

укупно признат расход = износ расхода који је признат у пореском периоду у ком је појединачно средство набављено, односно узето у закуп, у складу са ст. 3. и 4. овог члана

H = количник умањења процента коришћења средстава из става 6. овог члана (првобитно опредељен проценат) и процента коришћења средстава из става 6. овог члана

$$K\Phi = \frac{100 - \left(\frac{\text{укупан број пуних месеци коришћења средстава}}{120 \text{ за непокретности, односно } 60 \text{ за остала средства}} \times 100 \right)}{100}$$

Уколико у пореским периодима који следе након пореског периода у коме је смањен проценат коришћења средстава за више од 20% у односу на првобитно опредељен проценат из става 6. овог члана обвезник додатно умањи проценат коришћења средстава, дужан је да у пореску основицу укључи износ који се утврђује на начин прописан ставом 8. овог члана, с тим што се у том случају H утврђује на следећи начин:

H = количник умањења процента коришћења средстава у односу на први претходно утврђени виши проценат коришћења средстава и процента коришћења средстава из става 6. овог члана.

Под првим претходно утврђеним вишим процентом коришћења средстава из става 9. овог члана, подразумева се проценат коришћења средстава у првом претходном пореском периоду у коме је обвезник у пореску основицу укључио део расхода признатих у складу са ст. 3. и 4. овог члана.

У случају постојећих сталних средстава која се непосредно користе за истраживање и развој, као расход у пореском билансу признаје се њихова неотписана пореска вредност, сразмерно проценту њиховог коришћења за потребе истраживања и развоја који се утврђује сходном применом ст. 6. до 9. овог члана, при чему ово признавање не утиче на признавање амортизације ових сталних средстава, односно њихово обезвређење.

Неотписана пореска вредност постојећих сталних средстава која су почела да се непосредно користе за потребе истраживања и развоја пре или током пореског периода који почиње у 2019. години, признаје се као расход у пореском билансу који се подноси за порески период који почиње у 2019. години.

Неотписана пореска вредност постојећих сталних средстава која почињу да се непосредно користе за потребе истраживања и развоја у пореским периодима који следе пореском периоду који почиње у 2019. години, признаје се као расход у пореском билансу оног пореског периода у ком се почело са њиховим непосредним коришћењем за потребе истраживања и развоја.

Неотписана пореска вредност се утврђује на дан почетка коришћења средстава за потребе истраживања и развоја, односно на први дан пореског периода који почиње у 2019. години за средства која су почела да се користе пре 1. јануара 2019. године

Под постојећим сталним средствима из става 11. овог члана сматрају се она стална средства која су набављена закључно са 31. децембром 2018. године, односно са последњим даном пореског периода који почиње у 2018. години.

У случају да су запослени само делом радно ангажовани на пословима истраживања и развоја, односно да су нематеријална имовина, некретнине, постројења, опрема, биолошка средства и услуге као и постојећа стална средства прибављени само делом за потребе истраживања и развоја, право на признавање трошкова у складу са ст. 1. и 2. овог члана односи се само на онај део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју.

4. Обављање истраживања и развоја у Републици

Члан 4.

Право на признавање трошкова истраживања и развоја у складу са овим правилником обвезник остварује искључиво по основу пројеката истраживања и развоја који се обављају у Републици (у даљем тексту: пројекат).

Пројекат из става 1. овог члана сматра се обављеним у Републици уколико најмање 90% свих запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја своје активности обавља на територији Републике.

Изузетно од става 2. овог члана, пројекат ће се сматрати обављеним у Републици и уколико се неки његови делови обављају ван територије Републике, под условом да је измештање активности истраживања и развоја ван територије Републике узроковано посебним физичким, географским, односно природним факторима које није могуће обезбедити на територији Републике.

5. Документација коју обвезник треба да приложи

Члан 5.

Обвезник који остварује право на признавање трошкова истраживања и развоја у складу са овим правилником, дужан је да за сваки појединачни пројекат уз порески биланс приложи:

- 1) опис (спецификација) пројекта са посебно истакнутим циљевима пројекта, планираним фазама пројекта као и планираним активностима у оквиру сваке од фазе пројекта;
- 2) евиденцију о времену које је сваки од запослених провео радећи на одређеном пројекту;
- 3) закључак.

У закључку из става 1. тачка 3) овог члана, обвезник је дужан да исказе податке о износу свих трошкова истраживања и развоја појединачно

наведених у члану 2. став 1. овог правилника, као и податак о укупном износу тих трошкова.

Изузетно од става 1. овог члана, обвезник је дужан да у моменту подношења пореског биланса поседује следећу документацију:

- 1) буџет пројекта који је одобрен од стране управе уз пројекције перформанси које се од конкретног пројекта очекују;
- 2) план набавке који се односи на конкретан пројекат;
- 3) мишљења стручњака који су задужени за реализацију пројекта;
- 4) фактуре из којих се може видети вредност средстава или услуга које су набављене за потребе истраживања и развоја;
- 5) уговори са трећим лицима која су ангажована на пројекту;
- 6) евиденцију прописану чланом 6. овог правилника.

Документацију из става 1. овог члана обвезник подноси у папирној форми.

6. Начин вођења евиденције трошкова истраживања и развоја

Члан 6.

Обвезник који остварује право на признавање трошкова истраживања и развоја у складу са овим правилником, дужан је да води евиденцију о износима трошкова истраживања и развоја.

Евиденцију из става 1. овог члана обвезник је дужан да води за сваки пројекат посебно, и то:

- 1) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 1) овог правилника, обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи који се односе на запослене чије су активности повезане са активностима истраживања и развоја и то само у мери у којој су повезане са истраживањем и развојем;
- 2) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 2) овог правилника, обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају они трошкови материјала који су у непосредној претежној или искључивој вези са истраживањем и развојем;
- 3) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 3) овог правилника, обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентира набавна вредност оне нематеријалне имовине која је набављена после 1. јануара 2019. године, а која се користи за истраживање и развој;
- 4) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 4) овог правилника, обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку

евиденцију у оквиру које се евидентира набавна вредност сталних средстава набављених после 1. јануара 2019. године која се користе за истраживање и развој, односно неотписана пореска вредност постојећих сталних средстава која се користе за истраживање и развој;

5) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 5) овог правилника, у случају закупа сталних средстава која се према прописима о рачуноводству не признају као имовина, обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се прате трошкови закупа сталних средстава која се користе за истраживање и развој, а која се не признају као имовина; у случају закупа сталних средстава из члана 3. став 4. овог правилника, потребно је обезбедити посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се прате износи трошкова закупа (лизинг накнаде, односно отплате дела главнице и камате) сталних средстава која се признају као имовина;

6) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 6) овог правилника, обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина (know-how), прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја;

7) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 7) овог правилника обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине у Републици и иностранству (ауторско и сродна права и патенти);

8) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 8) овог правилника обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова истраживања и развоја до тренутка док се не стекну услови за њихово признавање као имовине;

9) за потребе евиденције трошкова из члана 2. став 1. тачка 9) овог правилника, обвезник је дужан да обезбеди посебну пореско-аналитичку евиденцију у оквиру које се евидентирају трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја.

Члан 7.

Одредбе овог правилника примењују се на утврђивање, обрачунавање и плаћање пореске обавезе почев за 2019. годину, односно за порески период који почиње у 2019. години.

Члан 8.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије” .

Број 110-00-310/2019-04

У Београду, 9. јула 2019. године

Министар,

Синиша Мали, с.р.